

Najważniejsze zmiany

Dnia 23 września 2017 weszła w życie ustawa zmieniająca dotychczasowe przepisy o F-gazach. Krajowe przepisy dotyczące fluorowanych gazów cieplarnianych dostosowano do prawa Unii Europejskiej.

Najważniejsze wymagania ustawy to:

- **Okazywanie zaświadczenia o odbytym szkoleniu/certyfikatu dla personelu na żądanie sprzedawcy**
Sprzedawca ma obowiązek upewnić się, że sprzedaje fluorowane gazy osobom odpowiednio wykwalifikowanym. Jeśli nabywca kupuje F-gazy w celu dokonywania odzysku oraz przeprowadzania czynności naprawczych i serwisowych w przypadku systemów klimatyzacji niektórych pojazdów silnikowych, to podstawą sprzedaży będzie okazanie zaświadczenia.
- **Agregaty chłodnicze samochodów ciężarowych i przyczep chłodni**
Obsługa agregatów chłodniczych samochodów ciężarowych chłodni (tylko o masie ponad 3,5 t) lub przyczep chłodni wymaga uzyskania certyfikatu dla personelu. Ten typ pojazdów objęty został tym samym rozporządzeniem wykonawczym, co stacjonarne urządzenia chłodnicze i klimatyzacyjne.
- **R-1234yf - rozszerzenie zakresu corocznych sprawozdań o nowy czynnik**
Nowością przy wypełnianiu sprawozdania za rok 2017 jest rozszerzona lista sprawozdawanych F-gazów m.in. o HFC-1234yf.

UWAGA!

Typy pojazdów a wymagane dokumenty

- „zaświadczenie o odbytym szkoleniu”, czy „certyfikat dla personelu”?

Zaświadczenie o odbytym szkoleniu	Certyfikat dla personelu	
<p>Wymagane jest do wykonywania czynności odzysku (oraz przeprowadzania czynności naprawczych i serwisowych wg art. 10 znowelizowanej ustawy) substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych należących do dwóch kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M1 - pojazdów do przewozu osób, mających nie więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy oraz • N1 - pojazdów zaprojektowanych i wykonanych do przewozu ładunków i mające maksymalną masę całkowitą nieprzekraczającą 3,5 t o masie odniesienia nieprzekraczającą 1305 kg, przy czym przez masę odniesienia należy rozumieć masę własną pojazdu powiększoną o 100 kg. 	<p>Wymagany w przypadku obsługi samochodów ciężarowych chłodni i przyczep chłodni.</p> <p>Samochód ciężarowy chłodnia oznacza pojazd silnikowy o masie większej niż 3,5 tony, który został zaprojektowany i skonstruowany głównie w celu przewozu towarów i jest wyposażony w agregat chłodniczy.</p> <p>Przyczepa chłodnia oznacza pojazd, który jest zaprojektowany i skonstruowany tak, aby mógł być ciągnięty przez samochód ciężarowy lub ciągnik, głównie w celu przewozu towarów i jest wyposażony w agregat chłodniczy.</p>	<p>Wymagany w przypadku obsługi pozostałych pojazdów, niewymienionych wcześniej, określanych jako „ruchome urządzenia”.</p> <p>Wyróżnia się cztery kategorie certyfikatu dla personelu uprawniające do wykonywania poszczególnych czynności. Szczegółowe wytyczne odnośnie kategorii certyfikatów opisane są w rozporządzeniu UE 2015/2067.</p>

NAJCZĘSTSZE PYTANIA I ODPOWIEDZI

1 Czy pracownicy przyuczający się do zawodu muszą posiadać zaświadczenie o odbytym szkoleniu?

Pracownik przyuczający do zawodu nie musi posiadać zaświadczenia przy założeniu spełnienia dwóch warunków:

- Wykonuje swą pracę pod nadzorem osoby posiadającej zaświadczenie,
- Przyuczenie do zawodu nie trwa dłużej niż 12 miesięcy.

2 Jaki dokument uprawnia pracownika warsztatu do odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych w pojeździe kategorii oraz N1 o masie 2500 kg?

Certyfikat dla personelu, ponieważ tylko auta o masie odniesienia do 1305 kg objęte są uzyskaniem zaświadczenia o odbytym szkoleniu.

3 Co to jest certyfikat dla personelu?

Certyfikat dla personelu to dokument potwierdzający kompetencje i uprawniający do wykonywania czynności:

- a) • odzysku,
• instalacji,
• naprawy,
• konserwacji lub serwisowania,
• likwidacji oraz
• kontroli szczelności w urządzeniach zawierających 5 ton ekwiwalentu CO₂ lub więcej F-gazów, w odniesieniu do agregatów chłodniczych samochodów ciężarowych i przyczep chłodni, stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła. Wyróżnia się cztery kategorie certyfikatu dla personelu uprawniające do wykonywania poszczególnych czynności lub
- b) • kontroli szczelności urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane w ilości 3 kg lub więcej,
• odzysku (również gaśnic),
• instalacji (instalowania),
• konserwacji lub serwisowania, w zakresie stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic lub
- c) • odzysku,
• instalacji,
• konserwacji, serwisowania,
• naprawy i likwidacji w zakresie rozdzielnic elektrycznych.

4 Czy zaświadczenie o odbytym szkoleniu uprawnia do dokonywania odzysku F-gazów w autobusach?

Dokonując odzysku F-gazu w systemie klimatyzacji autobusu, który określany jest jako „ruchome urządzenie”, zaświadczenie o odbytym szkoleniu nie jest wystarczające.

5 Jeden z klientów warsztatu ma traktor, którego kabina wyposażona jest w klimatyzację zawierającą F-gaz o pojemności układu poniżej 3 kg. Aby dokonać odzysku w takim pojeździe wymagany będzie certyfikat dla personelu czy zaświadczenie o odbytym szkoleniu?

Certyfikat dla personelu kategorii I, II lub III. Dokument ten wydawany jest osobom fizycznym w czterech kategoriach, przy czym odzysk obejmują trzy z nich:

Kategoria I	Wykonywanie czynności odzysku bez względu na ilość czynnika w układzie.
Kategoria II	Wykonywanie m.in. czynności odzysku dla ilości czynnika, równej lub mniejszej niż 3 kg w układzie lub mniej niż 6 kg w przypadku systemów hermetycznie zamkniętych i oznakowanych jako takie.
Kategoria III	Wykonywanie tylko czynności odzysku dla ilości czynnika, równej lub mniejszej niż 3 kg w układzie lub mniej niż 6 kg w przypadku systemów hermetycznie zamkniętych i oznakowanych jako takie.

6 Kiedy wymagany jest certyfikat dla przedsiębiorcy?

Wymagany jest w przypadku, gdy podmiot prowadzi działalność i wykonuje dla osób trzecich następujące czynności:

- instalowanie,
- konserwacja lub serwisowanie,
- naprawa lub likwidacja,

w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych lub pomp ciepła, urządzeń będących stacjonarnymi systemami ochrony przeciwpożarowej zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane. Certyfikat wydawany jest **bezterminowo** i nie dotyczy podmiotów objętych obowiązkiem uzyskania zaświadczenia o odbytym szkoleniu.

7 W ciągu roku przedsiębiorca wykazał stratę czynnika R-1234yf w ilości 0,5 kg oraz czynnika R-134a w ilości 1 kg. Czy powinien wykazać to w sprawozdaniu?

Tak. Powinien zaraportować powyższą stratę w sprawozdaniu składanym elektronicznie do Bazy Danych Sprawozdań o SZWO i FGC (do 28 lutego każdego roku). Oprócz tego ilość czynnika utraconą wskutek wycieku należy uwzględnić w opłatach za korzystanie ze środowiska. Podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją, bez wezwania, na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska **do dnia 31 marca** każdego roku.

KARY

Wdrożenie do polskiego porządku prawnego rozporządzenia unijnego 517/2014 spowodowało zwiększenie ilości i surowości kar. Poniżej zaprezentowano kilka wybranych.

Administracyjna kara pieniężna w wysokości od 600 do 3 000 zł wymierzana jest za:

- Nieprzekazanie w terminie do dnia 28 lutego rocznego sprawozdania lub nieprzekazania jego korekty w terminie.
- Niedokonanie naprawy systemu klimatyzacji w pojeździe przed napełnieniem w przypadku stwierdzenia wycieku F-gazu w ilości odbiegającej od normalnej.
- Wykonywanie czynności odzysku F-gazów z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych bez posiadania zaświadczenia o odbytych szkoleniu.

Administracyjna kara pieniężna w wysokości od 4 000 do 10 000 zł wymierzana jest za:

- Przekazanie fluorowanych gazów cieplarnianych osobom fizycznym na ich własne potrzeby.
- Nabycie fluorowanych gazów cieplarnianych w celu dokonania odzysku bez wymaganego zaświadczenia o odbytych szkoleniu.
- Sprzedaż fluorowanych gazów cieplarnianych bez upewnienia się, że kupujący posiada zaświadczenie o odbytych szkoleniu (dotyczy dalszej odsprzedaży).

Powyższe kary wymierzane są przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

TIP-TOPOL Sp. z o.o.

62-010 Pobiedziska ul. Kostrzyńska 33,
tel. 61 815 22 00
fax 61 815 22 02
e-mail: tiptopol@tiptopol.pl

